

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України
Освітня програма	28473 Прикладна фізика та наноматеріали
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2022 р.

Справа № 1992/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Коваленко Ігор Миколайович – головуєчий,

Гасюк Іван Михайлович,

Голуб Олександр Андрійович,

Дмитрів Григорій Степанович,

Запотоцький Сергій Петрович,

Заячук Мирослав Дмитрович,

Кохтич Людмила Михайлівна,

Максименко Надія Василівна,

Михайленко Владислав Іванович,

Погребняк Володимир Григорович,

Сонько Сергій Петрович,

Трохимчук Андрій Дмитрович,

Тяпкін Олег Костянтинівич,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Інститут сцинтиляційних матеріалів Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	28473
Назва ОП	Прикладна фізика та наноматеріали
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	105 Прикладна фізика та наноматеріали
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Згідно матеріалів самооцінювання ЗВО, ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» запроваджена у Інституті сцинтиляційних матеріалів НАН України у 2018 р. ЕГ встановила, що реалізація програми розпочалася з 2019 році та здійснюється за двома версіями ОНП та НП - 2018 та 2021 років. Програма має визначені цілі, що відповідають місії та стратегії Інституту сцинтиляційних матеріалів НАН України, задекларованої у Статуті установи. Із висновку ЕГ за підкритерієм 1.1 не зрозуміло, про яку ОНП йдеться, оскільки згадуються програми «Прикладна фізика та наноматеріали» і «Фізика».

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

ЕГ підтвердила, що для реалізації ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» використовується вагомий науковий та освітній потенціал ІСМА НАН України. Робота аспірантів у наукових відділах сприяє їх майбутньому працевлаштуванню в установі. Результат впливу на формування освітньої траєкторії викладачів ОНП визначається їх високою кваліфікацією та вагомими науковими досягненнями.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

не застосовується

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг навчальної компоненти ОНП складає 40 кредитів ЄКТС, що відповідає нижній межі (40-60) допустимого діапазону вимог чинного законодавства щодо навчального навантаження для третього рівня вищої освіти. 25% цього навантаження (10 кредитів) складають дисципліни вільного вибору здобувачів. Формально це відповідає ст. 5 Закону України «Про вищу освіту» та восьмому рівню Національної рамки кваліфікацій, проте вибіркова частина кредитів ЄКТС реалізується у одній ОК, яку вибирають із двох запропонованих (ПП.В1 та ПП.В2), обсягом 10 кредитів кожна.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Аналіз структури та змісту навчальних планів та освітньо-наукових програм 2018 та 2021 р, представлених ЗВО у самооцінці, дозволяє частково погодитись із висновком ЕГ про те, що заплановані навчальні дисципліни в сукупності дозволяють досягнути поставлених в ОНП цілей та програмних результатів навчання, оскільки із представлених закладом матеріалів не зовсім зрозуміло, за яким саме НП чи ОНП здійснюється навчання аспірантів різних років вступу. Спостерігаються відмінності у назвах освітніх компонент, зазначених у НП та ОНП. Наприклад, у ОП 2018 та 2021 років освітня компонента ЗН1 зазначена як «Філософія науки та культури», однак у відповідних навчальних планах - «Філософські засади та методологія наукових досліджень». У навчальному плані для дисципліни ЗН2 (8 кредитів) розподіл навчального навантаження не передбачає самостійної роботи аспірантів, тоді як решту дисциплін (крім ЗН1 та ЗН2) містять тільки лекційні аудиторні заняття без практичних, семінарських чи лабораторних. У СО заклад вказує, що "...практична підготовка аспірантів проводиться комплексно через практичні заняття дисциплін ОНП". По різному сформульована назва дисципліни вільного вибору НП та ОП 2021р (ПП.В2). За відсутності більшості РП чи силабусів не вдається встановити можливість набуття компетентностей чи програмних результатів. Є певні недоліки у таблиці відповідності ОК програмним результатам та компетентностям. При зміні ОП та модифікації назв курсів таблиці відповідності не змінювалися. Зазначений у частково представлених робочих програмах дисциплін розподіл годин не завжди відповідає заявленому у навчальному плані, у робочих програмах застосовуються різні схеми оцінювання. Не зовсім зрозуміло є мета запровадження подвійної форми підсумкового контролю (залік та іспит) в одному семестрі для дисциплін ПП.Н2 та ПП.Н3 (причому залік передбачено навіть за відсутності практичних занять). На асистентську педагогічну практику, під яку у преамбулі НП передбачено 4 тижні 6-го семестру, не виділено кредитів ЄКТС та не передбачено форм контролю, дисципліна вважається позакредитною. В той же час, асистентська практика, згідно табл. 4 і 5 ОП, є складовою забезпечення компетентностей та програмних результатів.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Зміст ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» цілком входить у предметну область спеціальності 105 «Прикладна фізика та наноматеріали»

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Право на індивідуальний вибір здобувачами навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому чинним законодавством, для даної ОНП реалізується частково, визначається тільки досягненням обсягу 10 кредитів ЄКТС дисциплін вільного вибору, що становить 25% всіх кредитів НП. Фактично здобувачі вибирають одну дисципліну з двох запропонованих (ПП.В1; ПП.В2), причому назва ОК ПП.В2.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Можливість набуття компетентностей, які відповідають практичній підготовці, підтверджено частково, оскільки за відсутності низки РП неможливо повністю встановити зміст ОК та з'ясувати, яким способом практична підготовка здійснюється тільки на лекційних заняттях. Набуття практичних компетентностей за напрямком педагогічної діяльності також ніяк не відображено у НП чи інших документах.

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Стратегія ЗВО передбачає формування здобувачами вищої освіти соціальних навичок через взаємодію із широким колом фахівців Інституту в рамках проведення семінарів та конференцій, неформального спілкування при виконанні наукових досліджень, через залучення до роботи у різних структурних підрозділах, позаінститутських організацій. ЕГ вважає, що в ІСМА НАН України створюються сприятливі умови для набуття здобувачами soft skills.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт за спеціальністю 105 Прикладна фізика та наноматеріали відсутній.

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Згідно аналізу ЕГ, розподіл загального обсягу 40-ка кредитів ЄКТС здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Інституті скінтіляційних матеріалів НАН України, згідно якого 60% загального обсягу навчального часу здобувача з кожної дисципліни відводиться на самостійну роботу, а основними видами навчальних занять є лекції, практичні, семінарські, лабораторні заняття та консультації. Проте значна частина предметів не містить інших аудиторних занять, крім лекцій, а дисципліна ЗН2 не передбачає самостійної роботи взагалі. Асистентська практика не передбачає виділених кредитів. Таким чином, відповідність підкритерію 2.8 доведена частково.

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Підготовка здобувачів вищої освіти за дуальною освітою у закладі не передбачена.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому на ОНП оприлюднені на офіційному сайті ЗВО. Зміст Правил прийому чіткий і зрозумілий, не містить дискримінаційних положень. Вступ здійснюється за конкурсним принципом.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Програма вступного іспиту до аспірантури за спеціальністю 105 Прикладна фізика та наноматеріали передбачає комплексні питання з розділів «Фізика твердого тіла», «Основи електродинаміки», «Основи оптики і лазерної фізики», «Наноматеріали та метаматеріали», знання яких необхідні для набуття компетентностей за ОНП.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановлено, Інститут скінтіляційних матеріалів НАН України не здійснює визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Відповідних нормативних документів у закладі не запроваджено.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Форма та методи навчання на ОНП визначено «Положенням про організацію освітнього процесу» у ІСМА НАН України. ЕГ підтверджено, що згідно проведеного опитування здобувачів, комісія з питань забезпечення якості освіти прийшла до висновку про необхідність змін в поточній ОНП шляхом введення курсу «Основи педагогіки вищої школи» та асистентської практики для аспірантів. Також скореговані назви та змінені програми навчальних дисциплін. Проте аналіз ОНП і НП 2018 і 2021р. свідчить про те, що повного відображення такі пропозиції у змісті ОНП і НП не отримали. Зокрема, ні попередня назва курсу лекцій «Технологія отримання функціональних матеріалів» ні оновлена «Сучасні проблеми отримання функціональних матеріалів» у НП і ОНП не фігурують. Таким чином, відповідність підкритерію 4.1 доведена частково.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

4.2. ОНП та НП оприлюднені на офіційному сайті ІСМА НАН України. Під час зустрічі з аспірантами ЕГ з'ясувала, що основна інформація щодо реалізації освітніх компонент повідомляється викладачами на першому занятті. Ознайомитися з методичними матеріалами низки освітніх компонент не вдалося. Відповідність підкритерію 4.2 є частковою.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

ЕГ підтвердила, що ЗВО забезпечує безпосереднє поєднання здобувачами навчальної та наукової діяльності. Практично всі аспіранти офіційно працюють за сумісництвом на наукових посадах у відділах ІСМА, що, безсумнівно, разом із залученням здобувачів до виконання досліджень у рамках колективних та індивідуальних грантів, сприяє набуттю аспірантами компетентностей та програмних результатів, передбачених ОНП.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

ЕГ з'ясувала, що науково-педагогічні та наукові працівники, задіяні у реалізації ОНП, є діючими науковцями у галузі фізики, що визначає стратегію підготовки аспірантів за ОНП. Знання та уміння, здобуті викладачами у процесі своєї наукової та науково-педагогічної діяльності, знаходять своє відображення в удосконаленні змісту ОНП та її компонент.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Приведені чисельні приклади співробітництва ІСМА НАН України з науковими установами світу незаперечно доводять, що навчання, викладання та наукові дослідження тісно пов'язані з інтернаціональною діяльністю ЗВО.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

не застосовується

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Оскільки стандарт вищої освіти для ОНП відсутній, то атестація здобувачів здійснюється відповідно до чинного законодавства України та інструктивних документів, прийнятих у ЗВО.

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження

результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ виявила, що проведення контрольних заходів при реалізації ОНП здійснюється відповідно до норм документальної бази, запровадженої в ІСМА НАН України. Визначеність процедури проведення контрольних заходів підтверджена частково, оскільки, згідно висновку ЕГ, ці процедури прописуються у робочих навчальних програмах, доступ до переважаючої частини яких заклад не надав або вони відсутні.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО популяризує основні принципи і нормативи дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність наукових, науково-педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня та докторантів у ІСМА НАН України». Визначення світового науковою спільнотою та технологічними компаніями наукових розробок працівників та аспірантів ІСМА визначає високий рівень їх патентної чистоти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

ЕГ відзначає високий рівень академічної та професійної кваліфікації ОНП. Всі викладачі циклу профорієнтаційної підготовки є діючими науковцями -фахівцями у галузях профілів навчання.

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Конкурсний вибір викладачів ОНП «Прикладна фізика та наноматеріали» визначається «Порядком проведення конкурсу на зміщення вакантних посад наукових працівників у ІСМА НАН України». Рівень професіоналізму викладачів ОНП визначається на основі документів про науковий ступінь, вчене звання, наявність та якість публікацій, стажу наукової роботи та досвіду викладацької діяльності у ЗВО, про підвищення кваліфікації. Експертною групою не з'ясовано діючого механізму конкурентного відбору викладачів, що працюють над реалізацією ОНП.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

ЕГ встановила, що до організації навчання за ОНП, викладацької роботи та керівництва науково-дослідницькою роботою аспірантів, їх консультування широко залучаються висококваліфіковані представники роботодавців в означеній галузі.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

не застосовується

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

не застосовується

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Відповідність критерію 6.6 підтверджено частково.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Підкритерій 7.1 підтверджено частково. Неможливо з'ясувати наявність та доступність матеріалів навчально-методичного забезпечення.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

не застосовується

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

не застосовується

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

не застосовується

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

ЕГ встановлено, що адміністрацією ЗВО не ставилося завдання створення сучасного інклюзивного простору через відсутність здобувачів з особливими потребами. ЕГ не вважає цей факт критичним недоліком, проте відсутність умов для реалізації права на освіту здобувачів з особливими освітніми потребами суперечить чинному законодавству.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

не застосовується

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ЕГ підкритерій підтверджений частково, оскільки ЕГ не зафіксовано порядку та фактів залучення до періодичного перегляду ОНП інших роботодавців, окрім тих, що працюють у ЗВО. Проте, у СО наведено приклад співпраці з

професором кафедри фізики кристалів фізичного факультету ХНУ ім. В.Н. Каразіна, який є потенційним роботодавцем здобувачів вищої освіти ІСМА та входить до складу Комісії з питань забезпечення якості освіти ІСМА.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

не застосовується

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

не застосовується

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

не застосовується

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

не застосовується

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЕГ встановила, що всі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки учасників навчального процесу, є визначеними, розміщеними на офіційному сайті та дотримуються під час реалізації освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

не застосовується

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Підкритерій 9.3 підтверджений частково, оскільки не всі представлені робочі програми за назвами та змістом відповідають заявленим в ОНП та НП освітнім компонентам, а самі представлення РП є невичерпними.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

ЕГ встановила, що зміст ОНП забезпечує повноцінну підготовку до дослідницької діяльності. Проте невизначеність умов проходження та контролю асистентської практики, яка є позакредитною дисципліною, не дозволяє встановити якість підготовки здобувачів до викладацької діяльності в ЗВО.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Теми наукових досліджень аспірантів ОНП узгоджуються із напрямками наукової діяльності керівників.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Аналіз наявних матеріалів СО, зустрічі ЕГ із фокус-групами всіх учасників освітньо-наукового процесу дозволяє зробити висновки, що аспіранти ОНП повністю забезпечені організаційно та матеріально для проведення своїх досліджень і апробації результатів.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Аспіранти ОНП мають можливість долучитися до активного спілкування з міжнародною академічною спільнотою. ЗВО всебічно сприяє участі здобувачів у міжнародних конференціях, стажуваннях у провідних наукових установах світу. Заохочується участь аспірантів у міжнародних конкурсах і проєктах.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Керівництво науковими дослідженнями аспірантів здійснюється досвідченими науковцями, що мають опубліковані результати своїх досліджень у високореєтингових фахових виданнях та є розробниками конкурсних наукових проєктів.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

не застосовується

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

При наступному перегляді ОНП у більшій мірі враховувати вивченню досвіду закордонних науково-дослідних та закладів освіти. Для аналізу ОНП та отримання рекомендації задіювати ширше коло стейкхолдерів різного рівня, в тому числі зі сторони потенційних роботодавців.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Переглянути структуру та змістове наповнення ОНП та навчального плану. Чітко визначити співвідношення між освітніми компонентами та компетенціями і програмними результатами, що досягаються обов'язковими дисциплінами ОНП. Привести у відповідність до чинних положень розподіл навчальних годин дисциплін за видами роботи, запровадити практичні заняття при вивченні фахових дисциплін, вилучити з використання подвійний семестровий контроль (залік і екзамен) однієї ОК. Запровадити єдину, зрозумілу систему оцінювання навчальних досягнень аспірантів. Переглянути підходи до реалізації практичної підготовки аспірантів у її освітній частині шляхом виділення кредитів ЄКТС для проходження асистентської практики на базі профільних ЗВО. Удосконалити систему реалізації права аспірантів на вільний вибір навчальних дисциплін, розширити їх перелік, надати можливість здобувачам вибирати дисципліни з переліку ОК інших ОП та ОНП, в тому числі інших ЗВО. Запровадити єдину форму розробки робочих програм, ввести у практику використання силабусів, в яких основні складові навчального процесу з дисципліни можна представляти більш детально і зрозуміло для здобувача. Привести у відповідність до навчального плану робочі програми всіх дисциплін, зокрема ті, які читаються у інших ЗВО.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Презентувати на інтернет-сторінці ЗВО оновлені кожного року програми фахових вступних іспитів, розмістити програму вступного іспиту з іноземної мови. ЗВО розробити і ввести в практику використання положення про

зарахування результатів неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Запровадити практику надання аспірантам доступу до інформації про навчальні дисципліни через інтернет-сторінку відділу аспірантури. Інтернет сторінка відділу потребує перегляду, реструктуризації та усучаснення. Розмістити на інтернет-ресурсах розклад навчальних занять.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Визначити та впровадити єдиний порядок та процедуру поточного та семестрового контролю знань, ознайомлення здобувачів з нею перед початком здійснення навчального процесу.

Критерій 6. Людські ресурси

Продовжувати та розширювати співпрацю з професіоналами-практиками, експертами галузі, представниками роботодавців.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

ЗВО створити умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Розробити та впровадити положення для регуляції механізмів супроводу освітньої діяльності осіб з особливими освітніми потребами.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Розробити і запровадити ергономічну систему збирання та аналізу інформації від випускників та роботодавців і її подальшого використанні для оновлення ОНП. Відпрацювати механізм реагування на результати опитування стейкхолдерів різних рівнів. Формалізувати процедуру оновлення та періодичного перегляду ОНП.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Регулярно оновлювати на сайті ЗВО інформацію про зміни у ОПП, навчальних планах, оприлюднювати проекти оновлених ОПП та створити інтерактивні можливості своєчасного реагування стейкхолдерів різних рівнів, врахування їх пропозицій.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Продовжувати та розширювати спільну участь аспірантів та їх керівників у дослідницьких проектах, здійснювати суттєву підтримку участі здобувачів у вітчизняних та закордонних науково-практичних заходах; продовжувати практику щорічного фінансування ІСМА НАН України школи-семінару молодих учених ІСМА.

4. Додатки

Відсутні

***

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

КОВАЛЕНКО ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ